

РЕШЕНИЕ

№ 1192

гр. София, 20.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-A СЪСТАВ, в публично заседание на седми март през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Мариана Г.ева

Членове: Виолета Йовчева
Димитър Ковачев

при участието на секретаря Емилия М. Вукадинова
като разгледа докладваното от Мариана Г.ева Въззивно гражданско дело № 20211100508292 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 258 и следв. от ГПК.

С решение от 28.03.2021г., постановено по гр. дело № 8465/2019 год. по описа на СРС, ГО, 170 състав, е уважен предявеният от Б. Г. СП. срещу Г.ф. иск с правно основание чл. 557, ал. 1, т. 1 от КЗ и ответникът е осъден да заплати на ищеца сумата от 2 500 лева представляваща обезщетение за неимуществени вреди - болки и страдания в резултат на получени травматични увреждания при ПТП, настъпило на 13.11.2017г. около 19, 30 часа в гр. София, на бул. „Околовръстно шосе“ в района на № 183 по вина на неустановен водач на неустановено МПС, ведно със законната лихва, считано от 12.10.2018г., като предявеният иск е отхвърлен за разликата над сумата от 2 500 лева до пълния претендиран размер от 25 000 лева.

Срещу решението, в частта, в която е отхвърлен предявеният иск за разликата над сумата от 2 500 лева до 10 000 лева, е подадена в законоустановения срок по чл. 259, ал. 1 ГПК въззивна жалба от ищеца Б. Г. СП.. Жалбоподателят поддържа оплаквания за неправилност на първоинстанционното решение поради допуснати съществени нарушения на съдопроизводствените правила и нарушения на материалния закон. Излага, че

СРС неправилно е определил размера на дължимото обезщетение, тъй като не е взел предвид всички събрани по делото доказателства. Навежда доводи, че по делото е установено причиняването на телесно увреждане на ищеца, което е довело до висок интензитет на болка. Тези увреждания се изразявали в контузия на раменна става и разкъсване на сухожилието на един от мускулите на ротаторния маншон в ляво. Счита, че всички писмени доказателства установяват еднозначно причиняването именно на тези две увреждания. По отношение на заключението на съдебно-медицинската експертиза се поддържа, че същото не изключва наличието на разкъсване на сухожилието. Въпреки това първоинстанционният съд е приел, че такова увреждане не е доказано, съответно не е присъдил обезщетение за претърпените от него неимуществени вреди. По тези съображения счита, че определеният размер на обезщетението не съответства на характера, степента и интензитета на претърпените болки и страдания и е силно занижен. С оглед изложеното е направено искане за отмяна на първоинстанционното решение в обжалваната му част и постановяване на друго, с което предявеният иск да се уважи до размер на сумата от 10 000 лева.

В срока по чл. 263, ал. 1 от КЗ е постъпил отговор на въззивната жалба от Г.ф., с който същата се оспорва. Навеждат се съображения, че определеното от първоинстанционният съд обезщетение е в съответствие с представените и приети по делото доказателства. Счита, че предвид характера на конкретните травматични увреждания, които са сравнително леки и техния интензитет, обстоятелството, че за около един месец след инцидента въззивникът се е възстановил напълно както физически, така и психически, справедливият размер на обезщетението за претърпените неимуществени вреди възлиза на сумата от 2 500 лева, както правилно е приел първоинстанционният съд. По тези съображения е направено искане за потвърждаване на решението в обжалваната му част.

Решението, в частта, в която е уважен предявеният иск по чл. 558, ал. 5, вр. чл. 557, ал.1, т. 1 от КЗ до размер на сумата от 2 500 лева, е влязло в сила като необжалвано.

Софийски градски съд, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на насрещната страна, намира за установено следното:

Предявен е за разглеждане иск с правно основание чл. 557, ал. 1, т. 1 от КЗ.

За да постанови решението първоинстанционният съд е приел, че за ищеца е възникнало правото да получи обезщетение за претърпени неимуществени вреди в резултат на реализирано пътно-транспортно произшествие, в което същият е участвал. Обсъдил е представените писмени доказателства - констативен протокол за ПТП № К-853 от 13.11.2017г., съставен от дежурен ПТП при ОПП-СДВР, копие от медицински журнал и копие от рентгенографии, както и заключението на автотехническата експертиза, и е приел за установено, че на 13.11.2017г., в гр. София, около 19, 30 часа, неустановен автомобил и водач се е движил по ул. „Околовръстен път“ с посока на движение от бул. „Симеоновско шосе“ към бул. „Черни връх“ в района на № 183 и поради несъобразена скорост и неспазване на дистанция е ударил лек автомобил „Пежо“ с рег. № ****, управляван от Д.И. Д., който в резултат на удара е загубил контрол и е ударил лек автомобил „Ауди“, с рег. № ****, управляван от ищеца Б. Г. СП.. Автомобилът на ищеца се е отклонил наляво и се ударил в метална еластична преграда /мантинела/. Пострадалият Б.С. подал молба до Г.ф. за изплащане на обезщетение за неимуществените вреди, но с писмо от 12.10.2018г. ответникът постановил отказ по претенцията. Първоинстанционният съд е анализирал заключението на съдебно- медицинска експертиза, изготвено въз основа на медицинското направление от 17.11.2017г. за извършен четири дни след ПТП физикален преглед на пострадалия. В този медицински документ били установени клинични данни за травма на лява раменна става със значимо ограничени движения на лява ръка в раменната става по отношение на отвеждане – 90 градуса, при норма 180 градуса, и невъзможни движения на ръката за свиване напред и ротация и била поставена диагноза „Контузия на лява раменна става и руптура на горен над шипа на лопатката мускул“. Съдът е кредитирал допълнителното заключение на вещото лице, изготвено на база изискани и представени на цифров носител рентгенографии на лява раменна става във фас и полупрофил, и е приел, че не се установяват данни за счупвания на раменната кост, както и данни за увреждане на раменната става, както и че контузията на раменната е причинила временно разстройство на здравето по смисъла на чл. 130, ал. 1 от НК - лека телесна повреда, която не води до трайно затруднение на движенията на ръката в раменната става за повече от

30 дни. При съобразяване на установеното увреждане – контузия на лява раменна става, без данни за счупвания на раменната кост и за увреждане на раменната става, както и без руптура на мускулно сухожилие, продължителността на болките и страданията за период от около 2-3 седмици, обстоятелството, че ищецът се е възстановил напълно от инцидента след около 1 месец, е приел, че справедливият размер на дължимото обезщетение за неимуществените вреди е 2 500 лева.

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта - в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав приема, че обжалваното решение е валидно и допустимо. По изложените във въззивната жалба доводи намира следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 557, ал. 1, т. 1 КЗ Гаранционният фонд изплаща на увредените лица обезщетения за имуществени и неимуществени вреди вследствие на смърт или телесни увреждания, причинени на територията на Република България от моторно превозно средство, което е напуснало местопроизшествието и не е било установено /неидентифицирано моторно превозно средство/.

В чл. 558, ал. 5 КЗ е предвидено, че увреденото лице може да предяви претенцията си пред съда, ако Гаранционният фонд не е платил в срока по чл. 496 КЗ, откаже да плати обезщетение или увреденото лице не е съгласно с размера на определеното обезщетение. В частност по делото са събрани доказателства, от които е видно, че ответникът е бил сезиран с искане за определяне и заплащане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 40 000 лв., във връзка с което на 12.10.2018г. е постановен отказ за изплащане и в този смисъл релевираната претенция е процесуално допустима.

Основателността на предявения иск е обусловена от установяването на следните правопораждащи факти: възникнали права на ищеца срещу причинителя на вредите на основание чл. 45, ал. 1 ЗЗД – т. е., че са настъпили твърдените вреди в резултат на процесното ПТП, които са причинени от неидентифицирано моторно превозно средство, с виновно и противоправно поведение на неговия водач.

Първоинстанционното решение е влязло в сила като необжалвано в частта, в която е уважен предявеният иск с правно основание чл. 558, ал. 5, вр.

чл. 557, ал. 1, т. 1 от КЗ до размер на сумата от 2 500 лева. Със сила на пресъдено нещо се ползва решението относно спорното материално право, въведено с основаниято и петитума на иска като предмет на делото. В основаниято на иска се включва конкретният правопораждащ юридически факт, въз основа на който се поражда претендираното материално право. В конкретния случай постановеният от СРС съдебен акт се ползва със сила на пресъдено нещо по отношение на следните правопораждащи факти: противоправно деяние; вреди и причинно-следствена връзка между поведението на водача на моторното превозно средство, което е напуснало местопроизшествието и не е било установено (неидентифицирано моторно превозно средство). По делото е установено, че на 13.11.2017г., в гр. София, около 19,30 часа, неустановен автомобил и водач се е движил по ул. „Околовръстен път“ с посока на движение от бул. „Симеоновско шосе“ към бул. „Черни връх“ в района на № 183 и поради несъобразена скорост и неспазване на дистанция е ударил лек автомобил „Пежо“ с рег. № ****, управляван от Д.И. Д., който в резултат на удара е загубил контрол и е ударил лек автомобил „Ауди“, с рег. № ****, управляван от ищеца Б. Г. СП.. Вследствие на сблъсъкът автомобилът на ищеца се е отклонил наляво и се ударил в метална еластична преграда /мантиanela/. Не е спорно, че в резултат на произшествието на ищеца са причинени травматични увреждания, причинили болки и страдания на пострадалия.

Спорът между страните, въведен с въззивната жалба и само по отношение на който въззивният съд следва да се произнесе – арг. чл. 269, изр. 2 ГПК, се съсредоточава върху обстоятелството какви по вид травматични увреждания са причинени на ищеца и какъв е размера на дължимото обезщетение за неимуществените вреди.

В първоинстанционното производство е прието заключение на вещото лице Ц.Г. по съдебно-медицинска експертиза с № П-209/2019г. Това заключение е изготвено въз основа на представеното медицинско направление № 2232/17.11.2017г., издадено от Специализирана болница за активно лечение по ортопедия „Проф. Б. Бойчев“, гр. София, в което на ищеца е поставена диагноза: контузия на лява раменна става и руптура на горен над шипа на лопатката мускул. В документа са отразени клинични данни за травма на лява раменна става със значимо ограничени движения на

лява ръка в раменната става по отношение на отвеждане 90 гр., при норма 180 гр., както и невъзможни движения на ръката за свиване напред и ротация. Вещото лице е посочило, е установеното състояние на травмата на ръката е с неуточнено по тежест разкъсване на мускул, което е изисквало проследяване и верифициране на увреждането с провеждане на образни изследвания /рентгенография в три проекции на ставата, ултрасонография или ЯМР/. Ако е налице пълно разкъсване на ставно сухожилие освен предписаното консервативно лечение, каквото е било назначено /ограничение на движенията, компреси с лед и аналгетици/, е необходимо след преглед и изследвания да се обсъди и оперативно лечение, както и физио-рехабилитация и гимнастика. В заключението е посочено още, че тъй като след извършения преглед не е представена друга медицинска документация и няма данни за проведени изследвания, лечение и резултати, поставената в медицинското направление диагноза не може да се приеме еднозначно и не е възможно да се прецени тежестта на увреждането въз основа на медицински данни. Вещото лице е уточнило, че ако е налице такова пълно разкъсване на един от мускулите на ротаторен маншон, се причиняват затруднения на функцията на ръката и такава травма реализира критериите на медико-биологичен признак трайно /за повече от 30 дни/ затруднение на движенията на ляв горен крайник. Посочено е още, че на пострадалия е предписано консервативно лечение с криотерапия, физиотерапия и силно ограничен двигателен режим. Уточнена е и продължителността и интензивността на болките в случаите на травма с руптура на сухожилие на мускул от ротаторния маншон. Вещото лице е посочило, че при руптура на сухожилие е необходимо да се извърши допълнителен преглед с цел обсъждане необходимост от оперативно лечение или се налага имобилизация на ръката. Подобен тип увреждане /травматично увреждане на сухожилие на мускул/ се причинява при удар върху рамото или индиректно при удар върху изпъната ръка най-често при падане, а в условията на ПТП – при удар отпред върху ръката, държаща волана, или върху рамото при удар в предно странично направление.

След представяне на изготвените рентгенографии на ищеца при посещението му в болничното заведение на 17.11.2017г., първоинстанционният съд е назначил допълнителна съдебно-медицинска експертиза, чието заключение следва да се кредитира като пълно и обективно.

Вещото лице е посочило, че при разчитане на снимките не се установяват данни за счупвания на раменната кост, както и данни за увреждане на раменната става. В заключението е уточнено, че на стандартни рентгенови изображения е невъзможно да се види увреждане на меки тъкани, каквото би било увреждането с руптура на мускул. В представения медицински журнал от 17.11.2017г. под № 2232, касаещо диагнозата на ищеца, липсва поставена диагноза: руптура на горен, над шипа на лопатката мускул. Направен е извод, че контузията на раменната става е травма, която причинява временно разстройство на здравето и не води до трайно затруднение на движенията на ръката в раменната става за повече от 30 дни. Посочено е, че от представените медицински документи не се установяват данни за руптура на мускул и/или счупване в ставата, поради което е направен извод, че вписването в медицинското направление относно наличието на данни за руптура на мускула, не може да се потвърди. Болките при травмата на ставата, без руптура на мускулно сухожилие и без счупване на раменната кост, може да наложат прием на обезболяващи и се усилват при движение на ръката в раменната става, но те отшумяват до 2-3 седмици и не водят до необходимост от имобилизация на ръката. Тази травма на раменната става с данни за ставна контузия се причинява както при директен удар върху рамото, така и индиректно – при удар върху изпъната ръка най-често при падане, а в условията на ПТП – при удар отпред върху ръката, държаща волана, или върху рамото при удар в предно странично направление. Липсват данни за увреждания на ищеца, които да са специфични и характерни при въздействието на предпазен колан. В проведеното на 03.07.2020г. съдебно заседание вещото лице е уточнило, че мускулното сухожилие и въобще каквата и да било мека тъкан на човешкото тяло не може да се види на рентгеново изследване, а само чрез изследване с ЯМР.

По делото са събрани гласни доказателствени средства чрез разпит на свид. Г. С. – баща на ищеца, от които се установява, че болките в лявата ръка са започнали деня след инцидента, когато синът му установил, че не може да си вдигне ръката. Тогава той посетил болнично заведение, където установили, че има натъртвания и скъсани сухожилия. Ищецът не ходил на работа около 1 месец. След катастрофата синът му продължавал да страда за колата си, която била бракувана. Променил и маниера си на шофиране, започнал да кара много бавно. Свидетелят сочи, че болките при натоварване

на ръката продължавали.

При определяне размера на обезщетението за претърпените неимуществени вреди е необходимо да се отчете начинът на извършването на противоправното деяние, претърпените от ищеца болки и страдания вследствие на причинените му травматични увреждания, периодът за пълното възстановяване, неговата възраст, причинените му неудобства и дискомфорт при социални контакти, социално-икономическите условия в страната към момента на настъпване на застрахователното събитие – 13.11.2017г.

Тъй като неимуществените вреди, които представляват неблагоприятно засягане на лични, нематериални блага, не биха могли да бъдат възстановени, предвиденото в закона обезщетение не е компенсаторно, а заместващо и се определя съобразно критериите, предписани в правната норма на чл. 52 ЗЗД - по справедливост от съда. Съгласно ППВС № 4/1968 г. понятието "справедливост" по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката на редица конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които трябва да се имат предвид от съда при определяне на размера на обезщетението.

При определяне на това заместващо обезщетение в конкретния случай следва да се вземе предвид обстоятелството, че от процесното ПТП ищецът е претърпял травматични увреждания, изразяващи се в контузия на раменната става, без руптура на мускулно сухожилие и без счупване на раменната става. Този извод се основава на заключението по допълнителната съдебно-медицинска експертиза, което съдът кредитира като пълно и обективно. Вещото лице изрично е посочило, че от представените медицински документи не може да се направи извод за наличие на руптура на мускулното сухожилие, описано като диагнозата в медицинското направление от 17.11.2017г. И това е така, тъй като този тип травма /скъсване на мускулно сухожилие/ се диагностицира и установява единствено чрез ЯМР изследване, каквото по делото не е представено. Липсата на такова образно изследване води до извод, че липсват обективни данни за поставената в медицинското направление диагноза. Нещо повече – по делото не са ангажирани доказателства и за наличието на типични прояви при руптура на сухожилието, а именно – необходимост от имобилизация /обездвижване/ на ръката /каквато по делото не се твърди/ или от оперативно лечение /данни за

каквото не са установени/. Вещото лице по допълнителната съдебно-медицинската експертиза, изяснява, че медико-биологичната характеристика на травмата на става, без руптура на мускулното сухожилие и без счупване на раменната става, е с характер да реализира критериите на медико-биологичния признак – временно разстройство на здравето с болки и страдания, които отшумяват за около 2-3 седмици. В заключението е посочено още, че лечението на този вид травма се е изразило в прием на обезболяващи и силно ограничен двигателен режим.

При обсъждане на приетата като компетентно изготвена допълнителна съдебно-медицинска експертиза настоящият съдебен състав възприема изцяло направените доказателствени изводи, тъй като тя е изготвена след преценка на всички събрани по делото доказателства - медицинска документация, като вещото лице е отговорило подробно на всички поставени релевантни въпроси.

Досежно размера на претенцията за обезщетяване на неимуществените вреди съдът съобрази разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД. Въпреки липсата на възможност за съпоставяне между претърпените болки и страдания и паричната престаия, законодателят е дал възможност на увредения да претендира парично обезщетение за неимуществени вреди, като е предоставил на съда да прецени във всеки конкретен случай какъв е справедливият размер на това обезщетение. Релевантни за размера на обезщетението и за прилагане на критерия „справедливост” са характерът и тежестта на уврежданията, интензитетът, степента, продължителността на болките и страданията, дали същите продължават или са приключили, тяхното проявление във времето и цялостното неблагоприятно отражение на увреждащото деяние в патримониума на увредените лица. При определяне на конкретния размер на обезщетението, което служи за репарирание на причинените неимуществени вреди, следва да се извърши преценка на обективно съществуващи конкретни обстоятелства, които при телесни увреждания биха могли да са свързани с: начина на извършване, характера на увреждането, произтичащите от него физически и психически последици, личността на пострадалия – възраст, неговото обществено и социално положение, среда и занятия. Когато се е стигнало до разстройство на здравето, от значение е дали увреждането е трайно, каква е медицинската прогноза за развитието на заболяването; какви физически болки и други неудобства и притеснения е претърпял увреденият, вкл. козметични и др.

външни дефекти; силата, интензитета и продължителността на болковия синдром, той отшумял ли е; продължителност на лечението и извършените медицински манипулации, възможност на увреденото лице да продължи трудовата си кариера и да се социализира. Във всички случаи, като база при определяне на паричното обезщетение за причинени неимуществени вреди служат стандартът на живот в страната и средностатистическите показатели за доходи по време на възникване на увреждането и общоприетата оценка и възприетото в обществото разбиране за обезвреда на неимуществени вреди.

Както е прието в решение № 88 от 17.06.2014г. на ВКС по т.д. № 2974/2013г., II ТО, справедливо по смисъла на чл. 52 ЗЗД обезщетение, означава да бъде определен от съда онзи точен паричен еквивалент на всички понесени от конкретното увредено лице болки, страдания и неудобства - емоционални, физически и психически сътресения, които ноторно намират не само отражение върху психиката му, но му създават и социален дискомфорт за определен период от време, а понякога и реална възможност за неблагоприятни бъдещи прояви в здравословното му състояние и които в своята цялост представляват конкретните неимуществени вреди.

При съобразяване на посочените критерии съдът счита, че справедливият размер на дължимото обезщетение за всички претендирани в производството неимуществени вреди, причинени на ищеца, възлиза на сумата от общо 2 500 лева, както е приел и районният съд. Така определеното обезщетение в най-пълна степен би довело до репарирание на претърпените от ищеца вреди, като размерът на обезщетението е съобразен с обществено-икономическите условия в страната към момента на настъпване на увреждането и наложилите се морални норми в обществото, респ. съобразно съдебната практика справедливият размер за заплащане на заместващо обезщетение при подобни травматични увреждания, които по своя медикобиологичен характер имат признаците на временно разстройство на здравето, неопасно за живота. Съдът съобрази и обстоятелството, че възстановяването на ищеца е продължило около един месец и се е изразявало в консервативно лечение – прием на обезболяващи и силно ограничаване на движението на ръката, което безспорно е причинило неудобства в битов план. Първоинстанционният съд е определил справедлив размер на дължимото обезщетение, съобразявайки характера на претърпените физически и

психически страдания и неудобства, които включват болкови симптоми, стрес и страх, обичайната им продължителност и интензитет, продължителността на проведеното лечение, продължителността и интензивността на свързаните с травмата болки и страдания. Следва да се има предвид, че когато се претендира обезщетение за обичайните неимуществени вреди /обичайни негативни преживявания/ от деликт, не е необходимо същите да бъдат подробно описани в исковата молба. В тези случаи не са нужни формални, външни доказателства за установяване на тези обичайни вреди, тъй като те настъпват винаги в резултат от съответния деликт. В този случай размерът на обезщетението следва да се определи според стандарта на живот, за да не се превърне в източник на неоснователно обогатяване за пострадалия. При съобразяване на изложеното настоящият съдебен състав отчита и конкретния механизъм на причиняване на вредите, което безспорно е довело до причиняване на стрес от случилото се и е довело до негативно отражение върху психиката на ищеца. Както бе посочено по-горе, за установяване на тези обичайни вреди не са необходими формални доказателства. Следва да се има предвид, че липсват данни за остатъчни негативни проявления от инцидента или данни за настъпили последващи усложнения в процеса на възстановяване на ищеца. При съвкупната преценка на посочените критерии въззивният съд намира, че определеното от първоинстанционния съд обезщетение в най-пълна степен отговаря на критерия за справедливо обезщетение.

По изложените съображения първоинстанционното решение като правилно и обосновано следва да бъде потвърдено в обжалваната му част.

По отношение на разноските:

С оглед изхода на спора и предвид изричното искане в полза на въззиваемата страна следва да се присъдят сторените във въззивното производство разноски за юрисконсултско възнаграждение в размер на 50 лева при съобразяване на действителната фактическа и правна сложност на делото. Чл. 78, ал. 8, изр. 2-ро от ГПК не допуска размерът на присъденото юрисконсултско възнаграждение да надхвърля максималния размер за съответното дело, определен по реда на чл. 37, ал. 2 от ЗПП. По аргумент от обратното, законът допуска размерът на присъденото юрисконсултско възнаграждение да е под минималния размер за съответното дело, когато

сложността му е ниска, както е в разглеждания случай /така определение № 518 от 03.12.2019г. на ВКС по ч.гр.д. № 4461/2019г., Четвърто ГО/.

Така мотивиран, Софийски градски съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение от 28.03.2021г., постановено по гр.дело № 8465/2019г. по описа на СРС, ГО, 170 състав, в обжалваната му част.

ОСЪЖДА Б. Г. СП., ЕГН *****, гр. София, ул. **** да заплати на Г.ф., гр. София, ул. **** на основание чл. 273, вр. чл. 78, ал. 8 от ГПК сумата от 50 /петдесет/ лева – съдебни разноски във въззивното производство.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния касационен съд по правилата на чл. 280 ГПК в 1-месечен срок от връчването на препис на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____